herpy

KAMÆLEONER

Böhme's Two-horned Chameleon

Kinyongia boehmei

Kinyongia boehmei er en lille, grøn bjergkamæleon, som kun findes i Taita-bjergene i det sydøstlige Kenya. Hannen har to flade, næsten parallelle snudehorn, mens hunnen er uden horn. Arten lægger æg og skal have et køligt, fugtigt klima og et højt, tæt beplantet terrarie. Pasningen er kun lidt dokumenteret, og arten passer bedst til den erfarne holder.

Familie: Chamaeleonidae Tidligere navn: *Bradypodion tavetanum boehmei; Kinyongia tavetana boehmei*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**15-19 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**6-8 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Bjergskov**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 90 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Hotspot	**28 °C**
Temperatur, nat	**15-20 °C**
Luftfugtighed	**60-80 %**
Vand	**Ingen vandskål**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 2
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**12 mdr.**
Kuldstørrelse	**2-11 æg**
Inkubation	**180-360 dage** ved 18-22 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Næsten truet (NT)**

Arten står på CITES liste II og i EU's bilag B (forordning 338/97) som en del af slægten *Kinyongia*. Indførsel til EU kræver CITES- og EU-dokumenter, og i Danmark er det Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), der udsteder dem. Spørg sælger om dokumentation for dyrets herkomst. Arten står ikke på listen over dyr, som private ikke må holde (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015).

Om arten

Kinyongia boehmei er den mindste af de østafrikanske kamæleoner med to snudehorn. Dyrene er overvejende klart grønne med blå og gule tegninger, der skifter med stemning og tilstand. Hannen har to store, flade og næsten parallelle horn på snuden, mens hunnen er uden horn eller kun har små fremspring. Begge køn har nogle små, hævede knuder forrest på rygkammen nær hovedet.

Totallængden er op til omkring 19 cm, og halen udgør mere end halvdelen. Hunnerne bliver mindre end hannerne.

Arten blev beskrevet i 2002 som en underart af *Kinyongia tavetana*, som er dens nærmeste slægtning, og anerkendes siden 2008 som selvstændig art. Artsnavnet hædrer den tyske herpetolog Wolfgang Böhme. Flere arter i gruppen har tidligere været ført under *Kinyongia fischeri*, så dyr i handlen er ikke altid rigtigt navngivet.

Udbredelse og levested

Kinyongia boehmei er kun kendt fra Taita-bjergene i det sydøstlige Kenya, i 1.000-2.200 m højde. Bjergene er et lille, isoleret massiv, og arten findes ingen andre steder.

Arten er vurderet som næsten truet (NT).

> **Oprindelig udbredelse:** Kenya.

LEVESTED

Kinyongia boehmei lever i fugtig bjergskov, mest i trækronerne, men også i buske og små skovpletter mellem dyrkede marker. Klimaet er køligt og fugtigt: dagtemperaturen når sjældent over 30 °C, og om natten falder den til 15-17 °C. Arten er dagaktiv og sidder på lur efter insekter i løvet. Den drikker dråber fra bladene og genkender ikke stillestående vand som drikkekilde.

Pasning

TERRARIET

Pasningen af *Kinyongia boehmei* er kun lidt dokumenteret, og flere af tallene her er skønnet ud fra klimaet i Taita-bjergene.

Et voksent dyr skal have et terrarie på mindst 45 × 45 × 90 cm (længde × bredde × højde), og større er bedre. Højden er vigtigst, for arten lever i træer og buske. Arten er territorial og holdes enkeltvis, og dyrene må ikke kunne se hinanden.

Indret terrariet tæt med levende planter, fx *Schefflera* og *Ficus*, og med kviste og grene i flere højder, så dyret kan vælge solplads og trække sig tilbage i løvet. Et terrarie af net eller glas og net giver god ventilation. Bundlaget er let fugtig kokosfiber, havejord eller bark. En hun skal have et æglægningssted (se Avl).

Læs mere: Varme og temperatur

TEMPERATUR

Om dagen skal der være 22-26 °C med en solplads på omkring 28 °C, og temperaturen må ikke komme over 28 °C. Om natten skal den falde til 15-20 °C. Som bjergart tåler arten ikke vedvarende varme, så i varme somre skal terrariet stå køligt. Mål overfladetemperaturen på solgrenen med et infrarødt termometer.

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal være 60-80 %. Dyret drikker dråber og kan ikke klare sig med en vandskål: brug et dryp- eller regnanlæg, eller forstøv bladene flere gange om dagen. Grene og blade skal tørre i løbet af dagen, så der ikke opstår skimmel. Destilleret vand eller vand fra omvendt osmose holder dyser og forstøvere rene.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er dagaktiv og skal have 12-14 timers lys i døgnet med fuldspektrumlys og UVB. Ferguson-zone 2 er et skøn for en bjergkamæleon. Placér lyset, så dyret kan vælge mellem lys og skygge, og skift UVB-rør jævnligt for at undgå knoglesvind.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Kinyongia boehmei æder udelukkende insekter. Gode foderdyr er små fårekyllinger, græshopper, stuefluer og frugtfluer, med melorme og voksmøllarver en gang imellem. Foderdyrene skal have fået næringsrigt foder og støves med kalk og et multivitaminpræparat.

Unger fodres dagligt. Voksne dyr får 3-6 passende store insekter hver 2.-3. dag. Overfodring skal undgås.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Kinyongia boehmei er territorial og stresses af håndtering og af synet af artsfæller. Hannerne viser sig frem med hornene og med farveskift. Tag ikke dyret op uden grund. Holder dyret op med at æde, skal det til en dyrlæge med erfaring i krybdyr.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannen kendes på de to flade snudehorn; hunnen er uden horn eller har kun små fremspring. Dyrene er kønsmodne efter omkring ét år.

PARRING

Dyrene holdes kun sammen til parring. Hunnen sættes ind til hannen, og dyrene holdes under opsyn. Hannen gør kur med hornene og med farveskift. Afviser hunnen ham, skal dyrene skilles med det samme, og efter parringen kommer hunnen tilbage i sit eget terrarie.

ÆGLÆGNING OG KULD

Omkring to måneder efter parringen begynder hunnen at lede efter et sted at lægge æg. Kuldet er på 2-11 æg. Hun skal have et 15-20 cm dybt lag fugtig, gravbar kokosfiber eller en blanding af sand og jord; ellers graver hun forgæves igen og igen og kan få æglægningsproblemer, som kan være dødelige. Giv hende afbalanceret føde med kalk, mens hun bærer æg.

INKUBATION

Æggene klækker efter 6-12 måneder ved 18-22 °C og en luftfugtighed omkring 85 %. Rugesubstratet skal være fugtigt, men ikke vådt, i hele perioden, ellers dør fostrene.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne holdes i små netterrarier, hver for sig eller i små grupper under opsyn, så der ikke bliver for trangt. De fodres med frugtfluer og helt små fårekyllinger med kalk og skal forstøves flere gange om dagen. Luften må ikke blive stillestående.

Sundhed og typiske fejl

Der findes ingen dokumenteret viden om sygdomme hos netop *Kinyongia boehmei*. Typiske problemer hos bjergkamæleoner er:

- Overophedning ved for varme lamper og høje temperaturer.
- Dehydrering ved for få drikkemuligheder.
- Indvoldsparasitter, især hos vildfangne dyr.
- Luftvejsinfektioner ved stillestående luft.
- Knoglesvind ved for lidt UVB og kalk.
- Sår og skimmel ved grene, der er våde hele dagen.

Kontakt en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret holder op med at æde, bliver mørkt og sløvt eller trækker vejret med åben mund. Levetiden i fangenskab angives til 6-8 år.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.